

[Forsvarsministeren.]

manden for NATOs militærkomité og den øverstkommanderende for de allierede styrker i Europa, og de har alle udtalt sig positivt – og jeg kunne føje til: uanset at dette notat ikke rummer noget, der svarer til de styrkemål, som er blevet opstillet inden for NATO.

Det har endnu ikke vist sig gørligt for de 6 partier, der har forhandlet om forsvarrets ordning, at nå frem til en forligssituation. Det hænger i det væsentligste sammen med, at to af partierne, socialdemokratiet og det radikale venstre, i forhandlingerne har ønsket at sikre sig en mulighed for en genforhandling af forsvarsbudgettet, såfremt et flertal i folketinget skulle være indstillet på at gennemføre store besparelser på statsbudgettet i en forligsperiode. Det er fortsat regeringens ønske, at disse forhandlinger kan fortsætte og ende med et for landet og for alle 6 partier tilfredsstillende resultat.

Da forespørgslen angår regeringens planer for de kommende 2–8 år, skal jeg for fuldstændighedens skyld tilføje, at hvad angår den periode, der ligger efter en eventuel forligsperiode, vil regeringen naturligvis fortsat følge udviklingen, således at korrigerende foranstaltninger på længere sigt i nødvendigt omfang kan iværksættes.

Det er naturligvis alt for tidligt at sige noget mere konkret om, hvad der skal ske ud over den periode, hvor et forlig kommer til at ligge, idet det selvfølgelig må afhænge af udviklingen på de områder, der har indflydelse på vores sikkerhedspolitik og forsvarspolitik, og af, som jeg kort har beskrevet det tidligere, hvordan den ser ud i den nuværende situation.

Ordføreren for forespørgerne (Litten Hansen) (VS):

VS har med opmærksomhed lyttet til forsvarsministerens svar, og jeg skal på mit partis vegne bemærke, at det jo ikke var meget, vi fik at vide om, hvad det egentlig er, forligsforhandlerne sidder og forhandler om. De kan vel ikke have brugt hele tiden til at skændes om genforhandlingsklausulen, i betragtning af at forhandlingerne vistnok snart kan fejre 1 års fødselsdag.

I den periode har man nærmest fået det indtryk, at tolvmandsudvalget har siddet og spillet om pebernødder. Snart fik vi at vide, at det eneste, der skilte forligspartierne, var et beløb

på 350 mill. kr., og en anden dag voksede det så til 1 mia kr., og så blev det 750 mill. kr., og til sidst har vi hørt noget om et sted mellem 300 og 500 mill. kr.

Vi har altså hørt meget sparsomt om nogle millionbeløb til eller fra, men ikke ét ord om sikkerhedspolitik i almindelighed. Det fik vi dog lidt at vide om i dag. Ikke ét ord om, hvad militærets funktion er og bør være, hverken i de kommende 2 eller 8 år eller senere. Ikke ét ord om den stigende professionalisering af militæret. Det var dog ellers nok en diskussion værd. Ikke mange ord om NATO og ikke ét ord om, hvem eller hvad der bestemmer og fastlægger militærpolitikken og hvorfor. Det kan jo ikke være fortroligstempleet alt sammen, skulle man mene.

Selv efter at have haft adgang til forsvarsudvalget som stedfortræder i et halvt års tid og efter at have deltaget i hvert fald i nogle af de få møder, der har været afholdt i denne periode, har jeg i hvert fald selv kun haft ringe chance for at diskutere disse spørgsmål. Men det er måske blevet diskuteret det par gange, hvor jeg ikke var til stede.

Formanden for udvalget, hr. Arne Christiansen, rundsender eller lader med jævne mellemrum rundsende udklip fra Berlingske Tidende og Jyllands-Posten, hvor der søges skabt et billede af Ivan, Sovjetunionen, som liggende på lur i Østersøen, hvor han tilsyneladende kun venter på en gunstig lejlighed til at overfalde lille, fredelige Danmark. Og på det sidste er skrækkampagnen vedrørende Sovjet blevet intensiveret. Sovjets oprustning bliver overdimensioneret. Sovjets forsvar har ikke en defensiv karakter, Sovjet haler ind på NATO med hensyn til teknologi og moderne våben, siger de. Kort sagt: man søger at opretholde et billede af truslen som kommende fra øst og kun fra øst. Ministeren siger, at den østlige militæropbygning ligger langt ud over, hvad der skønnes rimeligt i forsvarsøjemed. Hvad så med den vestlige? Den ligger også langt ud over, hvad der skønnes rimeligt i forsvarsøjemed. NATOs ministerrådsmøde udsender pressecommuniquéer, hvor man bemærker, at Sovjetunionen bruger 13 pct. af bruttonationalproduktet til militære formål, og man siger: »hvilket er meget mere end NATO-landene«, mens man let og elegant springer hen over det faktum, at Sovjets bruttonationalprodukt er ca. halvt så stort som USAs. General Haig udtaler til ver-